

ŠTIAVNICKÉ TO I TO

ČASOPIS OBCE LIPTOVSKÁ ŠTIAVNICA

ROČNÍK IX, ČÍSLO 4

21. DECEMBER 2007

NEPREDAJNÉ



Myšlienky starostu obce na záver roka

Dušan Lauko



Blížia sa Vianoce, čas otvárania ľudských sŕdc. Čas radosti, veselosti, lásky, pokoja. Čas, keď sa môžeme na chvíľu pristiaviť, zapomínať si. Zamyslieť sa nad čarom a atmosférou vianočných sviatkov. Ne-

zabudnúť na svojich blízkych, priateľov a známych, aby v tomto čase nebol nikto sám.

Vážení spoluobčania, dovoľte mi zhodnotiť končiaci sa rok 2007. Rok 2007 v ponímaní z pohľadu starostu môžem považovať za nie príliš štedrý, čo sa týka získavania finančných prostriedkov. Ale aj napriek tomu spomeniem pár aktivít uskutočnených obcou, ktoré sa v obci podarilo zrealizovať v minulom roku, napr. oprava oplotenía cintorína, vybudovanie parkoviska pri miestnom cintoríne, oprava vodovodu v spodnej časti obce, administrácia okolo výstavby Kľučín a Chatovej oblasti a množstvo ďalších drobných aktivít. Určite sa nájdú ob-

*čania, ktorí si povedia, že týchto akcií malo byť omnoho viac ako bolo v skutočnosti. Snáď v mnohých prípadoch majú aj pravdu, avšak na svoju obhajobu musím podotknúť, že finančné prostriedky sa zabezpečujú čoraz zložitejšou cestou. Na druhej strane chcem poďakovať všetkým občanom, a tiež poslancom OZ, ktorí mi akýmkoľvek spôsobom pomohli zabezpečiť pravidelný chod celej obce. Pár slovami mi Vás budem informovať o aktivitách, ktoré by sme chceli uskutočniť v budúcom roku. Chceme vybudovať niekoľko desiatok metrov miestnych komunikácií (komunikácia popri kaplnke, komunikácia k drevenej dedine, a tiež komunikácia Kľučiny). Ďalšou veľkou aktivitou, ktorá by sa mala uskutočniť v roku 2008, by mala byť stavba resp. prestavba niektorej z jestvujúcich budov (ZŠ, kultúrny dom, OcÚ) o konkrétnej prestavbe sa rozhodne v roku 2008. Okrem týchto aktivít obec čaká v nasledujúcom roku množstvo ďalších činností – pomenovanie ulíc v obci, pokračovanie komasácie, pokus o získanie finančných prostriedkov z Eurofondov, atď.. K tomuto všetkému nestačí len samotná aktivita starostu a pracovníkov obce, ale tak-
tiež poslancov a zboru a ostatných občanov.*

Končí sa prvý rok z môjho už štvrtého volebného obdobia. Niekedy si dávam otázku, či to, čo robím má zmysel a konečný efekt. Odpoveď na túto otázku nie je jednoduchá, ale to čo robím, chcem robiť ako službu občanom aj naďalej. Nie všetci so s týmto názorom súhlasia.. Stávajú sa situácie, kedy občan z obecného úradu odchádza nespokojný a v niektorých prípadoch aj rozčúlený. Verte aj mne, že aj ja som človek z mäsa a kostí a takisto sa mnohokrát môžem aj myliť. Preto, ak som niekoho neúmyselne nejakým spôsobom znevýhodnil resp. poškodil, chcem sa touto cestou občanom ospravedlniť.

Avšak ako hospodár tejto obce si dovoľm povedať, že tých úspešných a veselých stretnutí s Vami spoluobčania bolo určite viac ako tých negatívnych.

Na záver chcem všetkým spoluobčanom poďakovať za spoluprácu v končiacom sa roku 2007 a popriať krásne, požehnané Vianoce v kruhu svojich blízkych a do nového roku 2008 veľa zdravia, šťastia, božieho požehnaní a dobrej spolupráce s predstaviteľmi obce.

Zo zasadnutia OZ

Dňa 26.9.2007 sa konalo v priestoroch obecného úradu mimoriadne zasadanie Obecného zastupiteľstva (OZ) obce Liptovská Štiavnica.

Na OZ boli prerokované nasledovné body:

K bodu 1: Zasadanie obecného zastupiteľstva otvoril a viedol starosta obce, ktorý privítal prítomných a oboznámil ich s programom. Program bol jednohlasne schválený.

K bodu 2: Bola schválená návrhová a volebná komisia.

K bodu 3: Za overovateľov zápisnice sta-

rosta obce určil Mariána Janigu a Ota Ondrejku, za zapisovateľku Miroslavu Kačaljakovú.

K bodu 4: Kontrolu uznesenia vykonala hlavná kontrolórka Ing. Elena Debnárová a konštatovala, že uznesenia boli splnené.

K bodu 5: V tomto bode starosta obce informoval poslancov o potrebe opravy spodnej časti oplotenía cintorína, nakoľko staré pletivo bolo odobraté a odvezené do zberu železa pre ZŠ (zhrdzavené, znehodnotené), a tým sa otvorila nehnuteľnosť Jána Čipku, ktorý žiada oplotiť túto časť až po Ing. Pop-

raca Bohuša č. 22. Po obhliadke oplotenía poslanci OZ konštatovali, že v tejto časti sa nedá vykopáť jama na sokel, preto navrhli vyrovať stĺpiky a natiahnuť nové pletivo tak, aby sa pod ním mohlo pravidelne čistiť zarastanie burinou.

K bodu 6: V tomto bode starosta obce informoval poslancov, že projekt ZŠ nebude zaradený do Eurofondov, pretože tam budú zaradené len ZŠ nad 200 žiakov.

K bodu 7: V tomto bode starosta obce informoval poslancov OZ, že po odbornej

Pokračovanie - s. 2

Zo zasadnutia obecného zastupiteľstva

Pokračovanie zo s. 1

konzultácii s Ing. arch. Jánom POTOMOM, Ružomberok bolo navrhnuté, aby obec zvažila možnosť výstavby viacúčelovej budovy na mieste terajšieho kultúrneho domu. Viacúčelová budova by spájala kultúrny dom, obecný úrad a požiarnu zbrojnicu v jednej stavbe. Po zvážení tejto myšlienky poslanci dospeli k názoru, že s týmto návrhom súhlasia, avšak ako prvý krok by mala byť vypracovaná projektová štúdia, ktorá by architektonicky priblížila jednotlivé priestory viacúčelovej budovy a taktiež by v hrubých rysoch ukázala na množstvo potrebných finančných pros-

triedkov. Predpokladaný odhad na výstavbu takejto budovy predstavuje čiastku cca 30 mil. Sk. Obec s takouto čiastkou nedisponuje, preto na financovanie bude potrebovať prostriedky EÚ, poprípade úver. Poslanci navrhli vypracovať štúdiu, ktorú predložia viacerí architekti a oslovení budú: Ing. arch. Igor Maťaťa, Ing. arch. Juraj Trnovský, Ing. arch. Ján Potoma a Ing. arch. Pavol Fischer a Ing. Igor Urban Phd. a Ing. arch. Jozef Šlachta.

K bodu 8: Starosta obce Dušan Lauko predložil poslancom OZ žiadosť firmy AKORD, a. s. 029 01 Námestovo, Ul. Miestneho priemyslu 572 na kúpu

pozemkov obce vedených na LV č. 1528 ako E KN parcely č. 814/234, TTP, o výmere 328 m², parc. KN č. 814/233 TTP o výmere 486 m², parc. KN č. 814/230 orná pôda o výmere 643 m² a parc. KN č. 814/225 TTP o výmere 1853 m², ktoré sú v k. ú. Liptovská Štiavnica. Tieto chce firma využiť na zriadenie objektu stavebnej výroby podmienenú trvalou spolupracou s PD Ludrová na odber štrkového materiálu. Poslanci OZ jednotlivito navrhli čiastku, za ktorú by sa pozemky obce predali, a potom sa vyrátal priemer vo výške 300 Sk/m², za ktorú by obec pozemky predala.

K bodu 9: Starosta obce predniesol požiadavku majiteľov rodinných domov stojacich v tesnej blízkosti miestnej komunikácie „Poza kaplnku“ a to Ing. Petra Ujmiaka, Ing. Františka Belku, JUDr. Jána Belku, MUDr. Miroslava Tereka, MUDr. Vladimíra Masaryka, Mária Mišurdu a Jána Duplaka. Títo občania sa zúčastnili mimoriadneho zastupiteľstva a žiadali o vysprávku resp. vybudovanie novej komunikácie pred ich nehnuteľnosťami. Z ich požiadavky vyplynulo, že majitelia nehnuteľnosti sú ochotní prispieť aj vlastnými finančnými prostriedkami na uvedenú komunikáciu. Poslanci túto skutočnosť zobrali na vedomie avšak konštatovali, že k výstavbe komunikácie je potrebné urobiť prieskum resp. projekt, čo by predmetná výstavba obsahovala a taktiež určiť potrebný rozsah finančných prostriedkov. Poslanci OZ odporučili starostovi obce osloviť viaceré firmy, aby vypracovali finančnú ponuku za vykonané práce.

K bodu 10: Starosta obce v bode rôzne informoval poslancov OZ o:

- Predložil žiadosť Igora Kluškoša, nar. 2.4.1958, bytom Ružomberok, I. Houdeka 1923/40 na odpredaj pozemku – suché koryto potoka prevod dielu 11 o výmere 87 m² k parcele 792/9 v

k. ú. Liptovská Štiavnica za kúpnu cenu 75 Sk/m² (6525 Sk)

- Predložil žiadosť manželov Júlie Plávkovej a manžela Petra, obaja bytom Liptovská Štiavnica 142 na stavbu rodinného domu na parc. KN č. 347/2.

K bodu 11: Návrh na uznesenie predniesol predseda návrhovej komisie RNDr. Dušan Dír. Uznesenie bolo jednohlasne schválené.

K bodu 12: Starosta obce poďakoval prítomným za účasť a zasadanie OZ ukončil.

Ďalšie riadne zasadnutie OZ sa konalo dňa 18.10.2007 v priestoroch Obecného úradu v Liptovskej Štiavnici.

Na zasadnutí OZ boli prerokované nasledovné body:

K bodu 1: Zasadanie obecného zastupiteľstva otvoril a viedol starosta obce,

ktorý privítal prítomných a oboznámil ich s programom. Program bol jednohlasne schválený.

K bodu 2: Bola schválená návrhová a volebná komisia.

K bodu 3: Za overovateľov zápisnice starosta obce určil Mariána Janigu a Ing. Pavla Hlaváča, za zapisovateľku Miroslavu Kačaljakovú.

K bodu 4: Kontrolu uznesenia vykonala hlavná kontrolórka Ing. Elena Debnárová a konštatovala, že uznesenia boli splnené.

Ing. Hlaváč sa informoval ako skončil predaj nehnuteľnosti pre Akord Námestovo, Ulica miestneho priemyslu 572 na kúpu pozemkov v obci Liptovská Štiavnica (areál poľnohospodárskeho dvora) vedené na LV č. 1528. Starosta obce informoval poslancov, že nakoľko zatiaľ nedošlo k súhlasu ďalších dvoch vlastníkov (Tkáčik Viliam, Ondrejková Anna) od predaja odstupuje.

K bodu 5: V tomto bode starosta obce informoval poslancov, že návrhy na prestavbu obec-

Pokračovanie - s. 3

Návrh rozpočtu na rok 2008

Bežné príjmy:	6 983 tis. Sk
Kapitálové príjmy:	800 tis. Sk
Spolu príjmy:	7 783 tis. Sk
Bežné výdavky:	
1. verejná správa	2 453 tis. Sk
Z toho:	
- mzdy	1 201 tis. Sk
- poisťovne	353 tis. Sk
- tovary	507 tis. Sk
- doprava	55 tis. Sk
- údržba	86 tis. Sk
- služby	209 tis. Sk
- spoločná úradovňa	42 tis. Sk
2. finančná oblasť	70 tis. Sk
3. Ochrana pred požiarmi	94 tis. Sk
4. Aktivačná činnosť	113 tis. Sk
5. Údržba ciest	53 tis. Sk
6. Nakladanie z odpadmi	294 tis. Sk
7. Verejná zeleň	16 tis. Sk
8. Verejné osvetlenie	X;233 tis. Sk
9. Dotácia TJ	280 tis. Sk
10. Kultúra	130 tis. Sk
11. Knižnica	28 tis. Sk
12. Cintorín a dom smútku	68 tis. Sk
13. Dotácie právnickým osobám	98 tis. Sk
14. Hmotná núdza	19 tis. Sk
15. Základná škola	1 881 tis. Sk
16. Školská jedáleň	263 tis. Sk
17. Školská družina	140 tis. Sk
18. Opatrovateľská služba	307 tis. Sk
Kapitálové výdavky na rozvoj obce:	1 000 tis. Sk
Výdavky spolu:	7 540 tis. Sk

Zo zasadnutia obecného zastupiteľstva

Dokončenie - s. 2

ného úradu budú predložené v budúcom roku.

K bodu 6: V tomto bode starosta obce odovzdal slovo ekonómke Miroslava Kačaljakovej, ktorá predložila plnenie rozpočtu obce k 30.9.2007. Obec mala k 31.9.2007 spolu 2 301 461,87 Sk, príjmy 6 773 552,03, výdavky 6 116 377,41 Sk

K bodu 7: V tomto bode starosta otvoril otázku rekonštrukcie miestnej komunikácie poza MUDr. Masaryka a MUDr. Tereka. Poslanci OZ navrhli, aby sa s prácami začalo na jar budúceho roku.

K bodu 8: Starosta obce Dušan Lauko informoval poslancov OZ o pripravovaných akciách:

- „Posedenie s dôchodcami“, ktoré sa konalo 18.11.2007 (nedeľa) o 15:00 hod. v kultúrnom dome, máme 17 jubilantov, kultúrny program zabezpečí ZŠ a Štefan Hruštinec z Kolárovcí so svojim muzikantským kolegom v cene 10 000 Sk, večeru navarí Branislav Muriň – kuracie stehná, ryža, broskyne, stolovanie spolupráca so ZRŠ pri ZŠ v Lipt. Štiavnici, organizačne zabezpečí obecný úrad. Všetky náklady pôjdu z rozpočtu obce.

Starosta obce navrhol, aby sa dar jubilatov zakúpil v hodnote 300Sk/jubilant.

- „Stretnutie s Mikulášom“ sa konalo 7. 12.2007 (piatok) o 16,00 hod. v miestnom kostole. Stretnutie sa začalo svätou omšou a divadielkom, po sv. omši nasledovalo privítanie Mikuláša pre nepriazeň počasia v miestnom kultúrnom dome, na záver bola mikulášska nádielka pre deti vo veku 1 – 10 rokov. Cena mikulášskeho balíčka bola 100 Sk, ktoré financovala obec, ovocím sponzorsky prispelo PD Ludrová.

K bodu 9: Starosta obce informoval, že do EUROfondov sa pôjde nie cez rekonštrukciu základnej školy, ale ako materská škola, ďalej pôjde projekt kanalizácia Nová ulica po etapách. Bližšie informácie v plánovanom termíne.

K bodu 10: V tomto bode starosta obce predniesol návrh na zloženie inventarizačných komisií pre :

A/ obecný úrad a dom smútku

B/ kultúrny dom a obecnú knižnicu

C/ požiarnu ochranu a CO

D/ základnú školu a školskú jedáleň v zložení:

Komisia pre OcÚ a DS:

predseda: Ing. Pavol Hlaváč

členovia: Ing. Ivan Podhorec, Miroslava Kačaljaková, Štefan Strelka

Komisia pre KD a OK:

predseda: Ľuboš Zarevúcky

členovia: Anton Slanicay, Jolana Mešková, Oľga Prekopová

Komisia pre PO a CO:

predseda: Oto Ondrejka

členovia: RNDr. Dušan Dírer, Ján Hrabuša

Komisia pre ZŠ a ŠJ

predseda: Marián Janiga – ZŠ

členovia: Mgr. Katarína Pastuchová, Mária Grafová

predseda: Marián Janiga – ŠJ

členovia: Daniela Karlíková, Anna Marschallová

Likvidačná komisia: Predseda: Anton Slanicay, členovia RNDr. Dušan Dírer, Ing. Ivan Podhorec

Inventarizácia pokladní: predseda RNDr. Dušan Dírer, členovia Oto Ondrejka a Marián Janiga

K bodu 11: Starosta obce v bode rôzne informoval poslancov OZ o:

- P. Bačková nesúhlasí s návrhom obce ohľadom oplotenia jej nehnuteľnosti súp. č. 40,

- Povodňový plán obce vypracováva Povodie Váhu (organizácia, ktorej sú toky), obec vytvára povodňovú komisiu v zložení: predseda Dušan Lauko, starosta obce, podpredseda Oto Ondrejka, členovia Ľuboš Zarevúcky, Anton Slanicay, Miroslav Kostolný, Ján Hrabuša

- Plán hospodárskeho a sociálneho rozvoja sa spracováva

- Pozemky na Kľučinách vypredané, začína sa predaj 29 kusov pozemkov Na kúte

- Nový cestovný poriadok od 14.12.2007

- Autonehoda - starosta obce informoval poslancov, že dňa 3.10.2007 bol účastníkom autonehody obecným autom Nissan Almera s automobilom značky Škoda Favorit. Škoda, ktorá vznikla na Škode Favorit bude hradená z prostriedkov zákonného poistenia obce. Škoda, ktorá bola vzniknutá na obecnom automobile bude hradená z vlastných finančných prostriedkov starostu obce (cca 5 000,- Sk).

- Pozemky Močiar v rámci komasácie pôjdu do vlastníctva obce v kompenzácii za ostatné obecné pozemky

- Ján Hrabuša súp. č. 329 podal žiadosť o uskutočnenie nápravy zaburiňovanie pozemkov na Okružkách, pozemky na

Okrúžkach dané do užívania ako náhradná pôda. V budúcnosti bude jednanie s Poľnohospodárskym družstvom Ludrová - Ekonómka úradu Miroslava Kačaljaková predložila návrh na vyradenie nepoužiteľného majetku obce tak, ako navrhli poslanci OZ .

K bodu 12: Návrh na uznesenie predniesol predseda návrhovej komisie RNDr. Dušan Dírer. Uznesenie bolo jednohlasne schválené.

K bodu 13: Starosta obce poďakoval prítomným za účasť a zasadanie OZ ukončil. ■

Komasácia v obci

Vážení občania,

určite väčšina z Vás vie, alebo aspoň počula, že v našej obci už dva roky prebieha sceľovanie pozemkov – komasácia (ďalej len komasácia). Komasácia sa uskutočňuje v súlade so zákonmi SR. Prvou podmienkou uskutočnenia komasácie je, aby s komasáciou súhlasila väčšina vlastníkov pozemkov. Stanovenú podmienku naša obec splnila, lebo za komasáciu bolo približne 60 % vlastníkov pôdy. Táto skutočnosť je nemenaná a otázky prečo a načo sú neopodstatnené. Na prvom zasadnutí ohľadom komasácie bol zvolený výbor a z množstva členov spomeniem predsedu komasáčnej komisie Mikuláša Ondrejku č. 255, ktorý zastupuje vlastníkov pôdy z Liptovskej Štiavnice .

Obec Liptovská Štiavnica je druhou obcou v okrese Ružomberok, kde sa komasácia uskutočňuje (prvou obcou je Liptovská Osada). Pracovníci obce sa s danou problematikou stretávajú po prvýkrát a učia sa ju spoznávať. Základným princípom by malo byť dosiahnutie scelenia rozdrobených parciel, ktorých máme v katastri neúrekom. Vôbec nie je výnimočné, že na ploche menšej ako 500 m² sa na parcele nachádza 10 a niekedy aj viac spoluvlastníkov. Cieľom komasácie je dosiahnuť, aby vlastníci, ktorí majú vlastníctvo na 10-ich a niekedy aj na 50-ich parcelách mali svoje pozemky scelené do jednej maximálne dvoch parciel.

Z minulosti vieme, že komasácia sa spravidla robí raz za 70 až 100 rokov. Z počutia vieme, že komasácia priná-

Pokračovanie - s. 5

Z diania ZO SZZ v Liptovskej Štiavnici

Mariana Domiterová

Dňa 20 a 21. 10 2007 sa konal VI. Ročník záhradkárskej súťaže jablko, hruška, zelenina a kytica roka 2007.

Napriek tomu, že úroda tento rok nebola veľká, bola slabá, priaznivci záhradkárov priniesli ukázať čo vypestovali. Výhercovia boli ocenení cenami od miestnych sponzorov, ktorí prispeli k zabezpečeniu cien:

PD Ludrová, COOP JEDNOTA,



sl. Martina Lauková, p. Branislav Muriň, obecný úrad, p. Janka Pápežová, p. Ján Kačalka, p. Ing. Belko Ján. Zároveň všetkým sponzorom ešte raz ďakujeme.

Výhercovia súťaže:

Jablko roka 2007

1. miesto: Belko Dominik
 2. miesto: Ondrejková Janka č. d. 250
 3. miesto: Maslo Ladislav
- cena diváka: Belko Dominik

Hruška roka 2007

1. miesto: Ing. Kačalka Emil
 2. miesto: Lukáč Vladimír
 3. miesto: Lauko Dušan
- cena diváka: Lukáč Vladimír

Zelenina roka 2007

1. miesto: Tkáčiková Elvíra
 2. miesto: Poprac Martin
 3. miesto: Rázgová Pavlína
- cena diváka: Tkáčiková Elvíra



Kytica roka 2007

1. miesto: Domiterová Mariana
 2. miesto: Švajleninová Iveta
 3. miesto: Sviežená Dagmar
- Cena diváka: Sviežená Dagmar

Deň dôchodcov

*„Najlepšie chvíle sú,
keď ma starká hladí,
najvzácnejšie,
keď mi starký radí...“*

Každý rok je mesiac október „mesiacom úcty k starším“ a pri tejto príležitosti sa nedeľa 18. 11. 2007 stala tak trochu výnimočnou. V Kultúrnom dome v Liptovskej Štiavnici sa stretli starší spoluobčania, aby sa mohli nielen porozprávať, ale tiež pozrieť si vystúpenie, ktoré pre nich pripravili žiaci našej

školy – ich vnúčence. Program bol naozaj pestrý.

Už úvodnou piesňou *My štiavnické malé deti* vyjadrili svoju lásku k starým rodičom. Potom sa tancom, doplneným o krásne obrázkové a kostýmové rekvizity, predviedli najmladší prváci. Nechýbala ani divadelná časť programu. Štvrtáci si pripravili scénu s názvom *Opustená búdka*. Tretiaci mali nacvičené pásmo básničiek a pridali aj ďalšiu pieseň. Program zakončili v krojoch oblečení a ľudovo naladení druháci - ľudovým tancom na pieseň *Po nábreží koník beží*. Dúfame, že sa Vám všetkým program páčil a možno niekto-rej starej mame či starému otco-vi počas vystúpenia vypadla aj slzička dojatia, hrdosti, či šťastia.



posedenie pre dôchodcov ešte nekončilo. Na rad prišla dvojica ľudových zabávačov z Kolárovc, ktorých vystúpenie niektorých prítomných postavilo zo stoličiek a v rytme hudby si aj zatancovali.

Nasledovali gratulácie všetkým tým, ktorí sa v tomto roku dožili a dožívajú okrúhleho životného jubilea a chutná večera, ktorú navarili Daniela Karlíkova a Branislav Muriň.

Na prejav úcty však nestačí len 1. október „Svetový deň seniorov“ a následne celý október - ako „Mesiac úcty k starším“, úctu treba prejavovať počas celého roka v rodine, na pracovisku, v dopravných prostriedkoch, jednoducho všade. „Kto sa naučí vážiť si šediny, nemusí sa báť, že zostane v starobe nepovšimnutý.“ Nájdime si čas, vľúdne slovo, úsmev pre starších neustále, nielen počas októbra.

Tešíme sa na ďalšie spoločné stretnutie a prajeme Vám, aby ste 'jeseň svojho života' prežili príjemne – nech slúži zdravie.

No týmto sa

Mikuláš

Jana Džuková

„Mikuláš, Mikuláš, ty veľký svätý, každý rok myslievaš na dobré deti...“

Spieva sa v jednej mikulášskej pesničke. A veru je to pravda. Nebolo tomu inak ani tento rok, aj keď niekoľko zmien sme zaznamenali...

Pomaly si zvykáme, že Mikuláša neprivezú sane, lebo široko-ďaleko po snehu niet ani pamiatky. Neprekážalo mu to ani tento rok a trochu netradične zavítal až 7. decembra, ale až s dvoma anjelmi. Zloby je na svete dosť aj bez čertov a tak sa naša mikulášska nádielka zaobišla aj bez nich.

O 16. hod. v miestnom kostole začala detská svätá omša. Detí aj dospelých bol

plný kostol. Pán farár Garaj živo komunikoval s deťmi a sviatočnú atmosféru podfarbovali za zvukov gitary a pekných piesní detskej speváci. Mne sa táto netradičná svätá omša veľmi páčila. Po sv. omši si pripravili všetko potrebné, scénu aj rekvizity a zahrli nám pekné bábkové divadlo o Jankovi, ktorý sa pred nebeskou bránou nechcel rozlúčiť so svojim obľúbeným mačkom. Pointa príbehu bola zaujímavá a poučná.

Predstavenie sme odmenili potleskom a spolu s Mikulášom sme sa premiestnili do vykúreného kultúrneho domu. Na túto časť už deti netrpezlivo čakali, lebo každý dostal balíček s bohatou

nádielkou. Naše deti zo základnej školy predviedli milý program, zložený z básničiek a pesničiek, hoci tóny sa nám kamsi rozutekali, na dobrej nálade to nikomu neubralo. Detské očka žiarili, Mikuláš bol tiež spokojný, len ma zarazilo, že kto dostal balíček, okamžite mieril k východu. Možno sa ponáhľali domov, mali neodkladné povinnosti, alebo ktovie... Možno je to aj v tom, že zabúdame medzi sebou komunikovať, zastaviť sa, podeliť sa so svojimi radosťami a starosťami. Každý sa ponáhľal domov, aby sme čím skôr zatvorili za sebou dvere a ponorili sa do svojho sveta...

Mikuláš nie je len tradícia, spomienka na štedrého biskupa, ktorý pomáhal chudobným, nosil im darčeky, Mikuláš je aj radosť, že niekto si na nás spomenul maličkosťou alebo aj milým slovom. Nezabúdajme na to a snažme sa to vštepiť aj našim deťom. Aby si nezvykli len brať, ale aj dávať – úctu, vďaku, radosť...

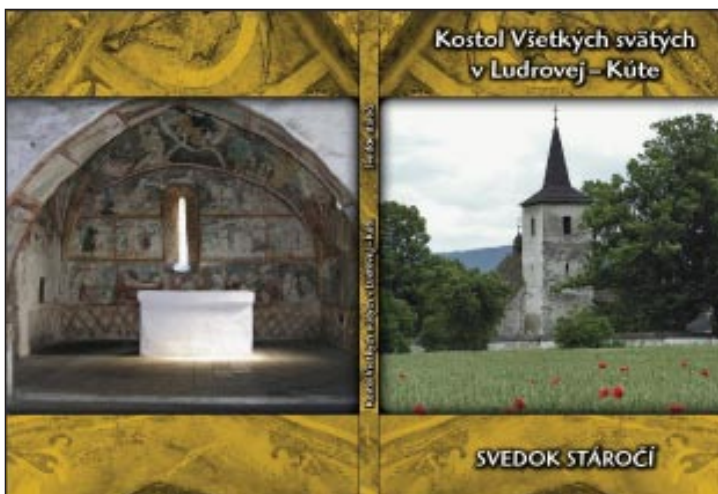


Nová kniha v ponuke

V týchto dňoch sa dostáva do predaja kniha „Kostol Všetkých svätých“. Autori knihy Mária Andersenová, Branislav Močáry, Peter Svrček ml. a Jozef Vandák v tejto knihe opisujú históriu a vznik Vše-svätského kostola, ktorý patrí medzi najstaršie sakrálné stavby v našom okrese. Naša obec Liptovská Štiavnica je úzko spätá s touto stavbou a značná časť tejto

publikácie vlastne hovorí aj o dejinách našej obce. Knihu si môžete zakúpiť na obec-

nom úrade. Cena za jednu knihu je 235,- Sk.



Dokončenie - s. 3

ša určité problémy. Jeden z problémov vidím v tom, že každý vlastník pôdy sa bude snažiť získať svoj novokomasovaný pozemok čo najbližšie k intravilánu obce (zastavané územie). Už teraz môžem odpovedať, že všetci uspokojení nebudú a budú vlastníci, ktorí budú mať skomasovanú pôdu úplne na opačnom konci obce (smer Sliache). Vtedy zákon hovorí, že pôda, ktorá sa nachádza v určitej lokalite a je jej väčšina, nesmie byť vlastníkom premiestnená na opačnú stranu chotára. Stanú sa aj skutočnosti, že dvaja vlastníci budú mať približne rovnaké situácie, nebudú sa chcieť navzájom dohodnúť. Aj tu zákon počíta s riešením a tým je žreb.

Každý vlastník, ktorý získa ucelený pozemok väčší ako 400 m² bude mať prístupný miestnou komunikáciou. Približné odhady hovoria, že týchto ciest by malo byť po komasácii po našom chotári cca 45 km. Chcem poukázať na skutočnosť, že prístupové cesty budú vo vlastníctve obce a obec sa bude o ne musieť starať, budú tvorené z vlastníctva našich pozemkov.

Uvediem kratučký príklad:

Pán Novák vlastní 10 000 m² ornej pôdy a po zrátaní všetkých potrebných ciest a ostatných plôch Pozemkovým úradom v Ružomberku sa jedná o x m², čo predstavuje cca 7 % z celkovej komasovanej plochy. Jednoducho povedané - 7 % z plochy 10 000 m² t. j. 700 m² mu bude odobraté na prístupové komunikácie a ostatné plochy, čiže pán Novák po ukončení komasácie bude mať na LV plochu o výmere 9 300 m² ornej pôdy.

Na záver chcem poprosiť občanov našej obce, ale nielen ich, aby ste sa pravidelne informovali o dianí pri prácach na komasačnom diele. Komasačia je dlhoročná záležitosť a jej ukončenie predpokladáme v rokoch 2010 až 2012. Vyzývam občanov, aby boli v tejto problematike aktívni, aby nenechali nič na náhodu. Po ukončení diela nebude možné sa k problematike vracieť. Celá komasačia stojí pre našu obec rádovo 30 až 35 miliónov korún. Sú to prostriedky, ktoré hradí EÚ v plnej výške, no na druhej strane požaduje od SR v plnej spokojnosti vyriešenie rozdrobenosti pôdy na Slovensku. Chcem skončiť vetou našich starých otcov „Komasácia bolí“ – ale bohužiaľ je to jediný spôsob, ako sceliť pôdu SR, takže aj v našej obci. Za porozumenie ďakujem.

starosta obce

Nezabudnuteľné chvíle alias Čas na zamyslenie

Mgr. Katarína Pastuchová

Ani sme sa nenazdali a rok sa opäť začína naplňovať. Čarovná jeseň už onedlho vytiahne svoje posledné farebné tromfy a len na poznanie, že dni sú čoraz kratšie a kratšie, dáva tušiť príchod belostného ročného obdobia - zimy. A to je čas neopakovateľných dní plných krásnych zážitkov a dojmov, ktoré si vedia ľudia vyčariť pre potešenie svojich najbližších, čas najkrajších sviatkov roka – Vianoc.

Hovorí sa, že Vianoce patria deťom, že kvôli nim sa naháňame za darčekom a chystáme čo najviac dobrôt.

Je to tak. Ale ani my, dospelí, aj keď sme už zostali bez detí, sa nedokážeme ubrániť pripravám a napokon sa ponoríme do ich čara. V myslí nie raz zaletíme aj do čias, keď sme deťmi boli my. Na darčeky, ktoré sme dostali si už väčšinou nespomenieme, ale **nezabudnuteľné** sú pre nás chvíle strávené v kruhu najbližších, „to“ spoločné zdieľanie ducha Vianoc.

Podľa kalendára sa čas priprav na najmilšie a najmilovanejšie sviatky roka začína prvým decembrom. Advent je časom najmä na duchovnú prípravu, na zamyslenie

sa, prehodnotenie vlastného konania, snáh, očistenie medziludských vzťahov, na hľadanie zmyslu života. V súčasnej dobe však akoby táto podstata bola zatláčaná, zaznávaná a do popredia sa tlačí zo všetkých strán „reklama“ iného ducha Vianoc. A priznajme si, že aj my veľa-krát podľahneme a začneme s predvianočným stresom. Zháňame sa za darčekom, zdobíme, pečieme, varíme, chystáme, vymýšľame – len aby bolo všetko „naj“. Rozmýšľame, čo ešte urobiť pre radosť našich najbližších.

Ale v množstve ponúka-

ných darčekom v rôznych super a hypermarketoch však predsa chýba jeden, ktorý sa nedá nikde kúpiť. Tým darčekom je čas. Čas, ktorý venujete pre toho druhého – pre životného partnera, pre svoje dieťa, starého rodiča či súrodencu. Ako často sa s nimi dokážeme v pokoji a sústredene podeliť o ich starosti či radosti, prejavíť im pochopenie, podať pomocnú ruku? Očakávanie sviatkov lásky je tým najpríhodnejším časom, aby sme si v dôvere dokázali otvoriť srdcia a obdarovať sa navzájom svojou prítomnosťou. ■

Štiavnické bu-bu-bu alebo ponocovanie so strašidkami

Mária Grafová

V podvečer 31. októbra sa do štiavnickej školy začali schádzať štiavnické detváky bažiacie po troche adrenalínu. Hrdinské výrazy na ich tvárach svedčili o tom, že sa len tak hocičoho nezľaknú i keď názov podujatia naznačoval, že pôjde do tuhého. To však ešte netušili, čo všetko máme pre ne pripravené. Prvé zaváhanie nastalo pri vstupe do Komnaty duchov, z ktorej sa ozývali tajomné zvuky a po jej otvorení sa na

odvážlivcov vyhrnula skupina perfektne zamaskovaných duchov a strašidiel: Krvavá Mary, Zelený Fantomas, Nevesta smrti, strašidelný Doktor aj so svojou dorezanou obeťou, Nožnicový Fredy, Múmia, niekoľko čarodejníč... Našťastie sa obe skupiny veľmi rýchlo skamarátili a mohli plniť ďalšie z pripravených úloh. Všetci úspešne zvládli prvý duchársky testík a rozdelenie do pracovných skupín. Prváci a druháci pracovali na príprave masiek a

tretiaci a štvrtáci za pomoci svojich strašidiel vyrezávali tekvicových svetlonosov. Nasledovala večera po ktorej sa školáci tiež nahodili do masiek a tak mohol začať večerný sprievod ulicami našej pokojnej dedinky. Približne 50 strašidiel a strašidelok vyzbrojených tekvicovými svetlonosmi, faklami a baterkami putovalo z domu do domu, odriekalo duchársku veršovačku a tešilo sa z výslužky, ktorá sa im ušla od pohotových obyvateľov Liptovskej Štiavnice. Naša potulka trvala dobré dve hodiny a to sme nestihli navštíviť všetky jej kúty. Vrátili sme sa poriadne unavení. Po návrate sme sa rozlúčili s prvákmi a druhákmi, tretiaci a štvrtáci si pripravili miesta na prenocovanie a mohli sme pokračovať. Nasledovala Bu-bu-bu párty počas ktorej veľké strašidlo pripravili pre tie malé zaujímavé aktivity: jedli „oči z mloka“,

bubu kašu, lovili v ryži a nechýbali ani naozajstné čary.

Druhý duchársky testík odštartoval skúšku odvahy. To už bola hlboká noc a vonku na piatich stanovištiach čakali strašidla s úlohami pre našich odvážlivcov. Baterka bola povolená a aby nám nikto neokotavel, každú skupinku sprevádzalo už známe strašidlo. Za splnené úlohy dostali družstvá písmenká z ktorých mali na záver poskladať tajničku. Úlohy veru neboli ľahké: vo vrecúšku hmatom rozoznať predmet, ktorý bol navyše ponorený do slizu (hračkárskeho), zo slizkej rezancovej kaše vyloviť a uhádnuť hádanku, určiť správne päť vôní, ochutnať ďalšiu bubu kašu a určiť aspoň dve ingrediencie, podľa mapy nájsť ďalšie stanovište a poskladať bubu skladačku. Poslednú úlohu - vyriešiť tajničku mali sťaženú aj tým, že sa mohli dorozumievať iba posunkami a tak tí, kto-

Pokračovanie - s. 7



Štiavnické bu-bu-bu

Dokončenie - s. 6

rým chýbali písmenká za ne-splnené úlohy mali čo robiť aby zložili slovo STRACHOPUD.

Krátko po polnoci sa všetky strašidlá posilnili druhou večerou, tí ktorí ešte vládali sa aj poumývali a spoločne zaliiezli do spacákov. Rozprávku na „strašnú noc“ o milom duchovi Gasperovi už väčšina z nich nedopozerala.

Budíček bol mimoriadne skoro aby sme stihli raňajky, reflexie, odovzdanie certifikátov odvahy a omšu v kostole, ktorá začínala o ôsmej.

Z reflexií sme sa dozvedeli, že naše druhé ponocovanie tentoraz so strašidlami sa detvákovi opäť páčilo. Mnohé z nich statočne bojovali so svojím strachom aj keď to navonok nechceli dať najavo.

S nápadom zorganizovať toto podujatie prišli naši bývalí žiaci teraz už stredoškólači. Prejavili sa ako kreatívni organizátori s množstvom originálnych nápadov.

Netajíme, že pri organizácii nášho podujatia sme sa inšpirovali Halloweenom. Pri skúmaní koreňov tohto

sviatku, sme zistili, že jeho korene pochádzajú z Európy a siahajú do obdobia Keltov, keď ľudia verili, že v prvý novembrový deň sa zjavujú duše mŕtvych a tak im na cestu svietili tekvicovými svetlonosmi aby im pomohli prekročiť hranicu Zeme mŕtvych. Pápež Bonifác IV. chcel zamedziť sláveniu pohan-ských sviatkov, a tak sa zriadil nový sviatok - Sviatok všetkých svätých (u nás 1. novembra) - "All Hallow' Day (Eve)", čiže Deň všetkých blahoslavených, v dedinskom slangu jednoducho Halloween. Približne v 17. storočí sa vďaka emigrantom dostal na americkú pôdu a ako to už v Amerike chodí nevyhol sa komercializácii.

Či sa to deťom páčilo? Tu sú ich reflexie:

Páčilo sa mi:

- privítanie strašidlami, noc a úplne najlepšie boli súťaže.

L.V.

- príchod do Komnaty Duchov, nočný pochod po dedine a veľmi sa mi páčil prechod cez horičku počas skúšky odvahy, súťaže, keď nás strašili strašidlá.

L.O.

- skúška odvahy, strašidlá, čarovanie s doktorom a čarodejnicou, jedenie všetkých vecí. To bolo perfektné. Nebál som sa vôbec ničoho.

L.C.

- skamarátil som sa s duchmi, spalo sa mi dobre. Keď som vstal bolo mi zle z BU-BU kaše.

J. K.

P.S. Milo nás prekvapila reakcia väčšiny Štiavničianov, páčilo sa im to a dokonca nám pohotovo prispeli do „vrecu sladkostí“ a aj do školskej pokladne (vyzbierané peniažky sme použili do projektu „Poďme spolu, podporíme našu školu“), **srdečne ďakujeme.** ■

ZRŠ PRI ZŠ A OBEC LIPTOVSKÁ ŠTIAVNICA

VÁS SRDEČNE POZÝVAJÚ

NA

ŠTEFANSKÚ ZÁBAVU

26.12.2006 o 20.⁰⁰

V KULTÚRNYM DOME V LIPTOVSEJ ŠTIAVNICI

VSTUPNÉ 180,- SK

v cene je zahrnutá kapustnica, káva, víno a výborná nálada o ktorú sa postará hudobná skupina **LEGO**

nebude chýbať bufet

predpredaj vstupeniek

ZŠ LIPTOVSKÁ ŠTIAVNICA A OBECNÝ ÚRAD
A PREDAJŇA JEDNOTY L. ŠTIAVNICA

Topiaci sa slamky chytá...

Mária Grafová

Napriek snahám MŠ SR ukrojiť zo štátneho rozpočtu pre svoj rezort z roka na rok väčší kúsok, pridelené pros-

triedky sú pre jednotlivé školy nepostačujúce. Školy sú nútené hľadať ďalšie zdroje financií, aby obstáli v konkurenčnom boji a aby dokázali uspokojiť požiadavky svojich zákazníkov - žia-

kov a ich rodičov - na celkovú kvalitu vlastného výchovno-vzdelávacieho programu. Dnes už vari neexistuje škola, ktorá by sa nezapájala do rôznych vzdelávacích projektov, či projektov umožňujúcich zakúpiť moderné učebné pomôcky a zariadenie. Ani malé vidiecke školy a školičky nemôžu byť výnimkou ak nechcú stratiť svojich žiakov.

Keď začiatkom minulého školského roku prišla KNL

s ponukou projektu **Poďme spolu podporíme našu školu**, nezaváhali sme ani chvíľočku. Možnosť osloviť sponzorov zaujímavým spôsobom ale najmä predstava slušnej odmeny za vložené peniaze sa nám zdala vhodnou aj pre takú malú školu akou je ZŠ v Liptovskej Štiavnici. Prvý vklad (korunky za jesenný zber), prvá odmena a naše nadšenie ešte stúplo.

Pokračovanie - s. 8



Topiaci sa slamky chytá...

Dokončenie - s. 7

Malo to ale jeden háčik, kde vziať ďalšie peniaze, pretože potenciálni darcovia neboli takí „pohotoví“ ako sme si predstavovali. Neostávalo nič iné, iba vysúkať rukávy, roztočiť mozgové závitky a organizovať množstvo podujatí spoliehajúc sa na dobročinné príspevky z nich. Zábavy, výstavy, preteky, jarmoček, z každého niečo „kvaplo“ a tak na konci projektu sme sa mohli tešiť z druhého miesta a odmeny 42 000,- Sk. Okrem nej sme si na našom účte nakumulovali sumu vyše 61 000,- Sk a to sme nejaké korunky počas roka

aj minuli, takže suma-sumárum, vďaka projektu Poďme spolu, podporíme našu školu pretieklo našou rodičovskou pokladňou okolo 130 000,- Sk. Vďaka tomu pribudli nové lavice do dvoch tried, jednu triedu sme vymaľovali a zútulnili záclonami, pre všetkých žiakov sme zakúpili novú sadu učebníc angličtiny (žiaci si zaplatili pracovné zošity), starý počítač vymenili za nový. Ostatné koruny pohltilo množstvo drobností, ktoré spríjemnia prácu pedagógom, žiakom a skráslia prostredie našej školy. Spomínaný projekt môžeme z pohľadu našej školy hodno-

tiť ako úspešný nielen vďaka získaným financiám. Silná je aj jeho motivačná hodnota, vďaka ktorej sme pripravili množstvo podujatí ktorými sme pritiahli pozornosť obecnej verejnosti na školu. Poďakovanie patrí všetkým ktorí pomohli priamo financiami ale aj vlastnou prácou a prejavovým záujmom.

Úspech prvého ročníka samozrejme vyvolal náš záujem pokračovať aj v tomto roku. Uspokojiť treba tretakov ktorí ako poslední sedia v starých laviciach, na programe je obnova počítačovej učebne a investovať by sa zišlo aj do nových okien. Ve-

rím, že aj napriek upraveným podmienkam pridelovania odmien sa nám podarí opäť uspieť. Na rozdiel od lanského ročníka už zareagovali prví darcovia a my sa tešíme z októbrového a novembrového 3. miesta (v októbri sme vložili 8000,- a v novembri 15 000,- SK, odmena za 3.miesto je 2x 4000,-).

Srdečné poďakovanie za príspevky patrí: žienkam - cvičenkám, rodine Tkáčikovej, rodine Michalíkovej, rodine Čonkovej, rodine Samolejovej a všetkým ktorí nám prispeli do bu-bu-bu pokladničky. ■

ICT, Culture and Environment and H@ppy f@ces



Toto sú názvy dvoch projektov, do ktorých sa zapojili naši žiaci v tomto školskom roku. Prvý projekt má prispieť k rozvoju zručností v ovládaní IKT (informačno-komi-

nukačné technológie), ktoré využijú pri výmene kultúrnych a environmentálnych vedomostí medzi žiakmi z partnerských škôl v zahraničí v rámci Etwinningu. Komunikácia

medzi zúčastnenými prebieha v angličtine, takže žiaci sa zdokonaľujú aj v tomto smere. Prvou úlohou bolo od prezentovať svoju obec a školu, v druhej pripravili žiaci vlastné



Priatelja z Rumunska



Škótska



a Španielska

POZVÁNKA

Riaditeľstvo Základnej školy v Liptovskej Štiavnici **požýva** všetkých záujemcov na **DE ! OTVORENÝCH DVERÍ**, ktorý bude v **utorok 15.1.2008**. Návštevníci budú mať možnosť nahliadnuť do zákulisia života školy, systému práce na vyučovaní a mimo vyučovania.

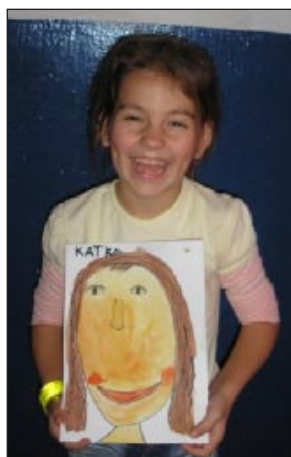
Riaditeľstvo ZŠ v Liptovskej Štiavnici **požýva na ZÁPIS žiakov** do prvého ročníka pre šk. rok 2008/2009, v **piatok 18.1.2008** v čase od 13.00 do 17.00.



Informácie na čísle 044/4352209

prezentácie o sebe, svojich záľubách. Pripravujeme výmenu vianočných zvykov a nácvik spoločnej vianočnej piesne v angličtine ale tú istú pieseň si naši noví kamaráti vypočujú aj v slovenčine. My si ju zase vypočujeme okrem anglickej verzie aj v materinskom jazyku našich nových priateľov z Portugalska, Španielska, Talianska, Rumunska, Škótska, Poľska, Bulharska.

H@ppy f@ces je milý projekt určený mladším žiakom. Druháci a tretiaci poslali do sveta svoje vysmiaté tváričky, okrem toho kreslili návrhy na nových smajlíkov. Na spoločnej internetovej stránke môžu porovnávať ako vyjadrujú radosť ich kamaráti z Belgicka, Francúzska, Litvy, Grécka, Poľska, Malty, Bolívie, Holandska, Turecka, Estónska, Anglicka. ■



Tu sú niektoré z našich šťastných detí

Tak nech si beží

*Ale sa nám ten život kotúľa,
náhli sa rýchlo, míňa dni.
Ludia sa občas tíško pritúlia,
aby si vzájomne pošepkali sny.*

*Náhli nás, ženie, núti utekať,
fúka ako vietor, ako mráz štípe.
Tak nauč sa človek aspoň chvíľu stáť,
nech ti z tvojho pohára všetku silu
nevychlípe.*

*Pamätaj si čas, keď si šťastie za pačesy
chytíš,
každú chvíľku, každý krásny okamih,
keď skutočne šťastný si sa cítiš
lebo to jediné ti nemôže zobrať nik.*

*Ale sa nám ten život kotúľa,
smeje sa niekde na polceste.
Občas sa tíško do snov zatúla,
zabolí na každulinkom mieste.*

*Tak nech si beží, nech si tečie v svojom
koryte,
tešme sa, že ho vo vlastných rukách
máme.
Odomknime tajnú skrinku, kde máme sny
ukryté
lebo život nám dá to, čo mi mu dáme.*

*Ďakujem životu za prežitý rok
že spoznala som ľudské tváre, nie chladné
masky.
Pravou nohou urobím, ďalší životný krok,
prajem vám šťastie, pokoj a oceán lásky.*

Monika Kubalová

Už sa rúbe v mojej hore

Edita Haluzová

Zomrela mi staršia sestra. Nebola to nečakaná smrť. Skoro rok sa liečila na myelóm – mnoho početný zhubný nádor kostí. Týždeň po jej pohrebe zomrela aj moja mamka. Dvanásť rokov po otcovej smrti bola pevnou súčasťou rodiny – mňa a mojich dvoch dcér.

Denne mi ju pomáhali sprchovať a keď sa psychicky zhoršila a zalahla, tak aj strážiť, kŕmiť a prebaľovať.

V poslednom čase som písala články o starnutí a starobe a jej pôsobení na človeka a jeho okolie. Pre starého ťažko chorého človeka býva smrť často vyslobodením z krutej bolesti a utrpenia. Pre pozostalých je to úľava, ale aj nesmierna strata.

Mám priateľku, ktorá pred rokom stratila manžela a svokru. Dlhो po ich smrti nemohla spať, zabúdala sa najesť, prestala sa smiať. Snažila som sa ju z toho dostať frázami ako: „Že život ide ďa-

lej, čas je najlepší lekár, veď má pre koho žiť a ľudia sa nerodia a ani neumierajú naraz. Konečne bude mať čas na seba a na svoje koničky atď, atď...“ Priateľka mi povedala, že je to síce pravda, ale silu tej bolesti pochopím až vtedy, keď sama prídem o najbližších. Cez deň sa človek ešte pretlačie, ale noci budú nekonečné, ak zostane zo svojou bolesťou sám. Dnes už jej slová plne chápem, lebo ľudia ktorých som stratila mi boli veľmi blízki. Čo myslíte, zabudne vôbec človek na stratu, ktorá ho navždy poznačí? Veď mu zmenila celý doterajší život a poprevracala mnohé hodnoty. Zrazu zistí, že sa už „rúbe v jeho hore“, že to ustavičné pachtenie sa po niečom nemá až taký veľký význam, že všetko čo nadobudol a o čo sa snažil, s posledným úderom srdca necháva tu. Možno si začne viac vážiť každé nové ráno do ktorého sa zobudí, viac ho budú tešiť drobné maličkosti.

Možno si konečne začne vážiť chvíľe prežité s rodinou, priateľmi.

Prichádzajú Vianoce – čas ktorý trávim v kruhu blízkych. Zamyšľáme sa spoločne, ako by sme ho mohli spríjemniť našim rodičom, starým rodičom, pokiaľ ich ešte máme, lebo už zajtra mnohým z vás môže zostať prázdna stolička pri štedrovečernom stole.

Môže sa stať, že až vtedy si uvedomíte o čo ste prišli. A čo vaše svedomie? Červík začne hľadať a vy si poviete: „mohol som byť k mame k otcovi milší, pozornejší, mohol som sa mu viac venovať, viac ho počúvať, častejšie ho navštevovať, lenže viete ako sa hovorí: „neskoro je plakať nad rozliatym mliekom! „

Dovoľte mi teda, aby som vám všetkým čitateľom To i To popri úderom srdca nechávala príjemné prežitie vianočných sviatkov v kruhu svojich blízkych a iba samé láskyplné zážitky, bez pocitu bolesti a straty. ■

Nie sú na zahodenie...

Katarína Kačalková

V súčasnej dobe nás množstvo televíznych reklám presviedča o tom, aké máme fantasticky účinné čistiace prostriedky, kozmetické prípravky, či o tom, že potrebujeme nové vybavenie domácnosti, lebo na tom našom akosi vidieť zub času... Televízne relácie sa pretekajú v ponuke chutných receptov, avšak často obsahujú také ingrediencie, ktoré v obchodoch jednoducho nezoženiete alebo sú trošku pridrahé. Z každej strany počujeme, že ak niečo nevieme, jednoducho si otvoríme internet a nájdeme to tam. Pomaly sa vytráca z nášho každodenného života obyčajné „počúvanie“ alebo „ústne podanie“. Napadlo ma preto, že by sme sa aspoň na chvíľu nechali inšpirovať nie reklamou a komerciou, ale starými a osvedčenými radami „starých materi“, na ktoré sme možno už zabudli, ale ktoré určite nie sú na zahodenie...

Z každého rožka troška som ich niekoľko zozbierala:

- praženicu pri varení solíme až nakoniec, pretože soľ spôsobuje, že je tuhá
- keď si pri varení popálime jazyk, rýchlo ho potrieme kúskom masla; bolesť sa rýchlo stratí
- čučoriedkové farbivo zo zubov

odstránime citrónovou šľavou, ktorou zuby natrieme

- hrozienka pridávame do cesta slabo obalené v múke; tak nespadnú na dno formy, ale sa udržia na povrchu

- jahody môžu vyvolávať hlavne u detí žihlavku; preto ich najskôr pocukríme alebo podávame so šľahačkou či mliekom

- soľ v solničke nezvlhne, keď do nej pridáme niekoľko zrníek ryže alebo hrachu, ktoré nasajú vlhkosť

- banány neznašajú nízku teplotu, preto ich neukladáme do chladničky, ale vešiame v komore špičkou dolu

- ak robíme zemiakové placky, postrúhame k zemiakom aj jablčko; budú chutnejšie

- ak chceme z citróna ľahko vytlačiť šľavu, pogúľame ho najskôr po stole

- syr pri vyprážaní nevytečie, ak ho predtým vložíme na chvíľu do chladničky

- usadeninu z kávy môžeme vmiešať do pleťového krému a naniest' na tvár, najmä na viečka; po 10 minútach opláchneme, je to dobrý peeling

- zrazené mlieko môžeme použiť na prípravu omeliet a lievancov, budú kyprejšie a jemnejšie

- mäso naklepávame na doštičku poliatej vodou

- hydina bude chutnejšia, ak ju pred pečením potrieme citrónovou šľavou a až potom osolíme

- sviečky nebudú kvapkať, keď ich najprv ponoríme do slanej vody a potom dobre osušíme

- pokrčené loptičky na pingpong sa v teplej vode vyrovnajú

- medené nádoby ľahko vyčistíme kašičkou z kuchynskej soli a octu

- tekuté hnojivo na zalievanie rastlín si ľahko vyrobíme tak, že do jutového vreca dáme kúsok čerstvého hnoja, vrch zviažeme pevným špagátom a vrece ponoríme do suda s vodou

- osie hniezdo najlepšie odstránime po zotmení, keď do otvoru hniezda vsunieme na dlhej tyči ovinutú handru, namočenú v terpentíne

- komáre nebudú cez okno lietať do domu, ak na okno postavíme fľaštičku naplnenú klinčekom olejom

- karfiol ostane pekný biely, ak ho zakryjeme kapustným listom

- uvarená mrkva vraj obsahuje trikrát viac antioxidantov než v surovom stave

- pevne držiacu skrutku ľahko uvoľníme, keď na ňu nakvapkáme trochu peroxidu vodíka alebo ak pred skrútkovaním čo najviac nahrejeme hranu skrútkovača

- do tvrdého dreva zatlačíme kliniec ľahšie, ak ho vopred namočíme do oleja, mydla alebo vosku

- ak chceme, aby viečko pri zaváraní držalo a neprepustilo vzduch, potrieme okraj pohára bielkom z vajčeka

- ak sme pri žehlení objavili na odeve mastný flak, ktorý sa nepodarilo vyprať, posypeme ho detským zäsypom a cez handru prežehlíme

- ak chceme odstrániť vosk zo sviečky na drevenom nábytku, najprv ho zmäkčíme sušičom na vlasy

- čerstvé ovocie vydáva plyn, ktorý spôsobuje vädnutie rezaných kvetov; preto ku kyticiam nedávame misy s ovocím

- ovocné mušky rýchlo odletia, ak k miske s ovocím položíme otvorený balíček škorice

- žihlava je mimoriadne bohatá na vitamíny A, C, železo a ďalšie látky; môže preto zmierniť zápal spojený s potravinovou alergiou.

Možno ste počuli...

David a Ilona Bázlikovci

...a možno nie, že evanjelici majú „nových“ farárov. Sme manželský pár v duchovnej službe. Obidvaja pochádzame z obcí, ktoré sú známe keramikou. Jeden z nás je z východu, z Pozdišoviec, druhý zo západného Slovenska, z Modry. Predtým ako sme prišli do služby evanjelických duchovných v Ružomberku, sme obaja desať rokov pôsobili na východe Slovenska v Gelnici a Krompachoch. Sme rodičmi deväťročnej dcéry a šesťročného syna, ktorí si po-

maly zvykajú na nové mesto, prostredie i priateľov.

Do ružomerského cirkevného zboru sme prišli v septembri tohto roku, kedy sme prevzali štafetu duchovnej služby po doterajšom bratovi fararovi Martinovi Šefrankovi. Postupne spoznávame príbehy, životné osudy a srdcia našich cirkevníkov, ale tiež krásy Liptova, mesta Ružomberok i jeho okolité obce. Do Liptovskej Štiavnice chodíme učiť evanjelické náboženstvo na základnú školu, kde sa stretávame nielen

so žiakmi, ale aj s veľmi milými učiteľkami, personálom i ústretovým vedením. Veľmi sme sa potešili aj stretnutiu s pánom starostom, ktorý prijal pozvanie na slávnosť inštalácie, kedy do služby v cirkevnom zbere bol uvedený nový zborový farár.

V prvú nedeľu adventnú sme sa stretli už aj na Službách Božích v rodinnom kruhu pri Božom slove, kedy sme mohli spoločne prežiť požehnané spoločenstvo bratov a sestier a tiež pristúpiť k Spovedi a k Večeri Pánovej. Máme za sebou aj

prvú pohrebnú rozlúčku v Liptovskej Štiavnici, ale veríme, že sa budeme v obci častejšie vídať pri radostných udalostiach.

V tento adventný a vianočný čas prajeme vám všetkým Boží pokoj v srdciach i vo vzťahoch, radosť z narodeného Spasiteľa a pod stromčekmi v rodinách čo najviac darov, ktoré sa za peniaze kúpiť nedajú.

Radostné prežitie sviatočných dní želajú David a Ilona Bázlikovci, Evanjelickí duchovní v Ružomberku

Premeny

Ladislav Slanicay

Určite ste vážení čitatelia nášho štiavnického „To i to“ registrovali, že som sa v predchádzajúcich číslach venoval v tomto roku, ktorý pomaly končí, zmenám a premenám, ktoré v nastali v našej Štiavniči predovšetkým za posledných šesťdesiat rokov vo výstavbe rodinných domov. Premenam sa mám v úmysle venovať aj v tomto poslednom čísle, ktoré sa k Vám dostane už v čase Vianoc, trochu z iného pohľadu.

Naša obec zaznamenala v predchádzajúcich desiatkach rokov, ako som už písal, skutočne veľa podstatných zmien vo výstavbe, ktorá pretrváva. Veľká zmena nastala v mieste, ktoré som sa pokúsil načrtnúť v prílohe. Myslím si, že nebyť jednej dominantnej stavby našej niekdajšej Štiavnice, už málo štiavničanov by poznalo, čo som sa bez ohľadu na nedokonalosť náčrtku, pokúsil zo zašlých čias Štiavnice nakresliť. Tá stavba kaštiela „Jánovská“ je dávno preč. Pod ním - pod „rybníkom“ - tak sme to volali, je budova už naším súčasníkom

menej známa. A tak sa uchovala aj v mojej pamäti - budova prostredného mlyna. Tu, niekedy v tridsiatich rokoch boli začiatky aj nášho štiavnického „To i to“. Tam, v tých podmienkach, začal pán Bernard Ondrejka vydávať tieto noviny. V drevenej stavbe, bola administrácia, tam bola redakcia a čo ja viem, čo všetko ostatné! A ešte niečo! V tejto budove bola aj prvá „elektrárňa“ vo Veľkej Štiavniči. Skromný zdroj výroby elektrického prúdu, ktorý poslužil potrebám niektorých Štiavničanov.

Premeny nastali aj v spoločenskom živote. Niektoré smerom k lepšiemu, niekde zas, čo sa nemuselo, sa pokazilo. Pred koncom dvadsiateho storočia sa aj Štiavnica zaradila medzi obce, ktoré svojich blízkych prevádzali na dočasný odpočinok už z nového domu smútku. Jeho výstavbou a uvedením do prevádzky dala obec definitívne bodku za podmienkami, ale aj povinnosťami zabezpečiť dôstojnú rozlúčku s členom rodiny, ktorého Pán odvolal z tohto sveta. Vieme, že nie vždy sa to

podarilo. Obrad sa musel konať za každého počaia. V daždi, prípadne i za sneženia či v metelici. Počasie bolo tým rozhodujúcim činiteľom, ktorý rozhodoval o dôstojnosti celého obradu. Dnes vieme, že veľa z týchto starostí v podmienkach domu smútku odpadlo. Len smútok, ten pozostalým zostal, tak ako kedysi!

Hodno vari spomenúť aj takú premenu ako sú štiavnické zvony. Tu nastala zmena len pred niekoľkými rokmi a mnohí si pamätajú, že zvonenie, či už ráno, na obed, alebo večer, to bolo desaťročia úlohou niekto-rej rodiny, ktorá bola ochotná ujať sa v záujme všetkých občanov ušľachtilej funkcie zvonára.

Hovorím, že ušľachtilej funkcie. Možno, že na prvý pohľad, na prvé počutie, to znie trochu nadnesene. Ale bude tomu tak! Nevieť čo a kedy dotýční za výkon tejto funkcie dostávali. A keď aj! Bol to určite len symbolický honorár, ktorý zďaleka nebol primeraný snahe stáť v službách občanov a ťahať povrazy, aby sa rozozvučali zvony

a pripomenuli v prvom rade, nie, že máš vstávať z postele, ale predovšetkým, že máš poďakovať, že si sa dožil rána, poprosíš o silu a zdravie pri plnení každodenných úloh a keď deň skončil, podobne! Poďakovať! Poďakovať za všetky dobrodennia, ktorých sa ti cez deň dostalo a poprosíš o pokojnú dobrú noc. Dáte mi za pravdu, že tak to bolo! A dnes?

Žijeme v prostredí ľudí, ešte šťastie, že ich nie je veľa, ale sú, ktorým pri ich príchode na tento svet dali víly do vienu vari jediné - schopnosť kritizovať. Nič pre spoločný prospech neurobiť a keď už, tak vždy v doprovode otázky - čo za to dostanem? Egoisti. Vzťah človeka ku človekovi sa nielen zmenil, ale myslenie ovplyvnené masmediami nás čím ďalej tým viac utvrdzuje v presvedčení, že materiálne statky sa bezpráčne dajú nadobudnúť aj bez námahy, bez poctivej práce. Začínáme sa postupne riadiť zásadou, že len to máš, o čo si iného oklamal, podviedol, alebo dokonca okradol. Udomácňuje sa medzi nami zverská morálka živená predovšetkým materiál-nými hodnotami. A nielen tam! Strácajú sa pomaly, ale isto morálne hodnoty.

Nedávno som čítal a čuduj sa svete uverejnil to bulvár, pohľad na komerciu jedného známeho slovenského umelca a musím povedať aj to, že nie celebrity, ktoré nám ten istý bulvár ponúka na každom kroku. Vyznáva sa: „Pre mňa je strašné čo i len pomyslieť na to, aký negatívny vplyv môže mať na mladých ľudí to čo ponúkajú médiá. Táto desivá ponuka deformuje ich duše. Viete, desím sa toho, koľko amorality to prináša dospievajúcej mládeži!“ Nuž aj toto je realita dnešných dní a veľká premena! Som presvedčený že hodnoty, v ktorých žila naša generácia boli dobré, ba lepšie, ako tie ktoré nám dnešok ponúka.



Vianoce

V ten sviatočný deň sa k rodinnému stolu prikradne šťastie – keď sme všetci spolu. Rozhorí sa v očiach všetkých svetla jas, veď Vianoce sú sviatky lásky a štedrosti čas.

Nech jagavé hviezdy vianočné nám pri jedličke zažiaria i plamienky ohňa zázračné dnes všetkým toto prezradia:

Prvý plamienok hovorí, koľko je biedy na svete.

Pod stromček volá vianočný, počte, tu radosť nájdete!

Druhý plamienok rozžiari oči, čo hľadia s radosťou na stromček.

Privábi úsmev na pery, dotyky detských ručičiek.

Tretí plamienok plápolá, na všetkých ľudí on volá:

Pán Boh nás tak miloval, že nám, hľa, syna daroval.

Zostúpil z nebies, by prišiel medzi nás, modlíme sa zaň cez ten vianočný čas!

Štvrtý v tme trbliece sa plamienok

on vnára nás do sveta spomienok.

Myšlienky, leťte ta, do sveta, nájdite nám deti, sestru či brata!

Piaty plamienok svieti tam, kde Ježišov príbeh nepoznajú.

Hlása lásku božiu,

nech duše na Vianoce pokoj majú.

Šiesty plamienok svieti žiarivo a prosí o najväčší dar,

aby nám sám život srdcia, čo vedia milovať dal.

Siedmy plamienok hovorí:

Na Vianoce, keď svet stíchnie, nech vám Božie dieťa dýchne.

Pokoj, radosť a posilu,

v túto božiu svätú chvíľu.

Tých sedem plamienkov šepoce, prežite v radosť Vianoce.

Počas Vianoc nech anjelská hudba vo vašich srdciach znie

a rok ten nastávajúci

nech zdravie, lásku, šťastie

a mier celému svetu prinesie!

Katarína Pastuchová



DfYá b f d Y JhYJ Jbc b W
g JUh_cj Up Ugb Bg fc_`
&&& Jza` Yz

FYU_WU



Milí čitatelia,

žijeme v novej ére modernej komunikácie, keď tradičné posielanie vianočných a novoročných pozdravov začali nahrádzať pohotovú SMS-ky zasielané prestredníctvom mobilných telefónov. Ja vám pre túto príležitosť ponúkam niekoľko tipov:

Mrazivé ticho, všade biely sneh, konečne pokoj, nebo plné hviezd. Je tu čas sviatočný, keď stromček sa ligoce, prajem Vám zo strdca krásne Vianoce.

V dolinách, keď zaznie zvonov hlas, z neba na zem keď pozerá prvej hviezdy jas, Vianoce sa u nás slávia, aj ja s priáním šťastia, zdravia pozdravujem Vás.

Oheň v krbe ticho praská, v srdciach vládne pokoj, láska. Z oblohy sa sype sneh, všade

počuť detský smiech. Stromček sa ligoce a ja Vám prajem krásne vianoce.

Veselé Vianoce a šťastný Nový rok prichádzame priať, aby človek človeka vždy mal rád, aby jeden druhému viac šťastia prial, aby ten Nový rok za to stál.

Nech sa starosť všetka zruší a nech vládne pokoj v duši. Čo bolelo, nech sa zhojí, čo tešilo, nech sa zdvojí. Aby boli v Novom roku iba slzy šťastia v oku.

Vôňa medu, ihličia, dobrôt plný stôl, atmosféra vianočná - liek na každý stôl. Zabudnite na starosti, budme stále šťastní, nech je pre nás Nový rok krajší ako krásny.

Nech zvony zvoní a čaše štrngujú, nech sviece horia a srdcia plesajú. Keď ku šťastiu je len krok, želáme Vám šťastný Nový rok.

Všade znie ozvena vianočného ticha, odniekiaľ z tmy mráz do okien dýcha, sviečka i prskavka v našich srdciach žiari, prišiel čas obrátiť list v starom kalendári.

Kvapku smoly, lyžičku hrdosti, hrnček radosť, kotlík úspechu, jazierko peňazí, more šťastia, oceán zdravia a celý vesmír lásky v roku 2008 želajú...

Prajem Vám 12 mesiacov bez choroby, 53 týždňov bez nehody, 365 dní bez starosti, 8 760 hodín lásky, 525 600 minút jedinečných okamžikov, 31 536 000 sekúnd nehy.

Vyvaruj sa rán, čo sa dlho hoja, miluj len ľudí, ktorí za to stoja, dosiahni v živote všetko čo chceš a ži tak, nech nič neolutuješ. Šťastný Nový rok.

Dušan Dírer

Privítajme rok 2008 - Pozývame každého občana Liptovskej Štiavnice, aby dňa **31. 12. 2007** krátko pred polnocou prišiel k obecnému Vianočnému stromčeku, kde sa **k privítaniu Nového roka 2008** uskutoční **slávnostný obecný ohňostroj**. Veríme, že sa stretne veľa ľudí dobrej vôle a priateľského ducha...

Redakcia

ŠTIAVNICKÉ TO I TO

vydáva obec Liptovská Štiavnica maximálne 6 krát do roka. Povolené OÚ Ružomberok pod regist. č. OÚ 1/1999. Šéfredaktor a DTP: RNDr. Dušan Dírer. Redakčná rada: Mariana Domiterová, Mária Grafová, Edita Haluzová, Katarína Kačalková, Dušan Lauko, Mgr. Katarína

Pastuchová, Ladislav Slanica, Mgr. Zuzana Straková, Ján Vulpíny.

Neprešlo gramatickou úpravou. Akékoľvek rozmnožovanie textu, fotografií, grafiky vrátane údajov v elektronickej podobe len s predchádzajúcim písomným súhlasom vydavateľa. Redakcia si vyhradzuje právo na úpravu a uverejnenie článkov.

Adresa: Obecný úrad Liptovská Štiavnica 39. Internet: <http://www.liptovskastiavnica.sk/toito>